

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Логіка

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: обов'язкова
Форма навчання: денна/заочна
Освітній ступінь: бакалавр
Галузь знань: 08 Право
Спеціальність: 081 Право
Освітньо-професійна програма: Право
Рік навчання: 1
Семестр: 1
Кількість кредитів (годин): Денна: 3 (90 год.: 20- лекції; 24- семінарських; 46- самостійна робота); заочна: 3 (90 год.: 4- лекції; 6- семінарських; 80 - самостійна робота)
Мова викладання: українська

2. Інформація про викладача (викладачів)

ПІБ: Запорожченко Олексій Володимирович
Науковий ступінь, вчене звання, посада: кандидат філософських наук, доцент кафедри права і соціальної роботи
Кафедра: кафедра права і соціальної роботи
Робочій e-mail: alexzap1973@gmail.com
Години консультацій на кафедрі: вівторок, 14.40-16.00

3. Опис та мета дисципліни

Навчальна дисципліна «Логіка» є нормативною дисципліною зі спеціальності 081 «Право» для освітньої програми «Право», яку викладають у першому семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

Курс розроблено, щоб оволодіти основами логічних знань й вміти їх застосовувати у процесі професійної, навчальної, науково-пізнавальної і соціально-комунікативної діяльності. Тому у курсі представлено результати традиційних і сучасних досліджень з логіки, які апробовані для спеціальності 081 – Право.

Метою вивчення нормативної дисципліни «Логіка» є розвиток і вдосконалення практичних навичок логічного мислення як необхідного елементу професійної культури майбутнього фахівця у галузі права.

Завдання курсу:

1. З'ясувати об'єкт, предмет, функції науки логіки та методи логічного дослідження.
2. Розглянути та проаналізувати основні етапи розвитку науки логіки.
3. Оволодіти логічним категоріальним та поняттєвим апаратом.
4. Вияснити специфіку основних форм (поняття, висловлювання та умовиводу) та законів (тотожності, несуперечності, виключеного третього, достатньої підстави) мислення.
5. Розвинути здатність до теоретичного та логіко-критичного мислення.

6. Навчитися застосовувати логічну методологію для вирішення правознавчих проблем.

7. Навчити студентів-юристів практичним навичкам формування логічної культури мислення; критичного аналізу правознавчих текстів.

8. Виробити практичні навички коректного проведення дискусії, зокрема у процесі проведення судових дебатів.

4. Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми: «Право», державного стандарту підготовки бакалавра зі спеціальності 081 «Право»

1. Знання

- Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
- Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.

2. Уміння:

- Формулювати власні обгрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.
- Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

3. Комунікація:

- Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.
- Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.

4. Автономність та відповідальність:

- Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
- Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

5. Структура дисципліни

Денна форма:

Тема № 1. Предмет і практичне значення логіки. Мислення, мова, логіка.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): <ol style="list-style-type: none">1. Основні значення терміну «логіка».2. Об'єкт і предмет науки логіки в історичному контексті.3. Логічні методи пізнання.4. Значення логіки як науки для фахівців у галузі права.5. Поняття мислення.6. Мова як знакова система.7. Нетотожність мислення і мови.8. Логіко-семантичний аналіз мови.9. Концепт істини в логіці.	<ol style="list-style-type: none">1. Гнатюк Я. С. Лекції з історії логіки. Івано-Франківськ, 2009. С. 6–144.2. Дуцяк І. З. Логіка: підручник. Київ, 2010. С. 7–12.3. Карамишева Н. В. Логіка. Пізнання. Евристика. Львів, 2002. С. 11–17.4. Карамишева Н. В. Логіка і правознавство (теоретичні питання і практичні завдання): навчальний посібник для студентів-юристів. Львів, 2012. С. 5–8, 13–19.5. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. Київ, 2004. С. 13–41.6. Синиця А. С. Логіка: навч. посіб. Львів, 2012. С. 7–32.

	7. Хоменко І. В. Логіка для юристів: підручник. Київ, 2001. С. 5–20.
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що вивчає логіка? 2. Що таке мислення? Які є його особливості та функції в житті людини? 3. Назвіть основні типи та види мислення. 4. Чи тотожні мислення і мова. Чому? 5. Дайте коротку характеристику розділів семіотики. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Карамішева Н. В., Бовтач С. В. Збірник логічних завдань. Львів, 1997. С. 5–10. 2. Карамішева Н. В. Логіка і правознавство (теоретичні питання і практичні завдання): навчальний посібник для студентів-юристів. Львів, 2012. С. 9–12. 3. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. Київ, 2004. С. 42–50. 4. Синиця А. С. Логіка. Львів, 2012. С. 44–45. 5. Хоменко І. В. Логіка: практикум: навч. посіб. Київ, 2002. С. 5–6, 12–16.
<p>Завдання для самостійної роботи: Зробіть доповіді на теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Якою є структура сучасної логіки? 2. Розкрийте сутність процесу пізнання. 3. Які існують види пізнання? 4. Охарактеризуйте практичне пізнання, його форми і рівні. 5. Охарактеризуйте теоретичне пізнання, його форми. 6. Якими є причини та передумови виникнення логіки як науки? 7. Якою є специфіка науки «логіка» у добу античності? 8. Якою є специфіка науки «логіка» у добу європейського Середньовіччя? 9. Якою є специфіка науки «логіка» у Нову добу? 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. Київ, 2004. С. 13–41. 2. Синиця А. С. Логіка: навч. посіб. Львів, 2012. С. 7–32. 3. Хоменко І. В. Логіка для юристів: підручник. Київ, 2001. С. 5–20.

Тема № 2. Поняття. Логічні операції над поняттями.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (4 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення поняття. 2. Структура поняття. 3. Види понять. 4. Логічні відношення між поняттями. 5. Обмеження і узагальнення понять. 6. Поділ понять. 7. Логічний аналіз юридичної термінології. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Карамішева Н. В. Логіка. Пізнання. Евристика. Львів, 2002. С. 61–77. 2. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. Київ, 2004. С. 130–154. 3. Синиця А. С. Логіка: навч. посіб. Львів, 2012. С. 46–58. 4. Хоменко І. В. Логіка: підручник. Київ, 2007. С. 44–69.
<p>Семінарське заняття (4 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. У чому полягає відмінність між уявленнями, поняттями й іменами? 2. Які є дві складові структури поняття? Дайте їх характеристику. 3. На які види поділяються поняття за 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Карамішева Н. В., Бовтач С. В. Збірник логічних завдань. Львів, 1997. С. 10–20, 13–18, 21–26. 2. Карамішева Н. В. Логіка і правознавство (теоретичні питання і практичні завдання): навчальний посібник для студентів-юристів.

<p>змістом, а на які за обсягом?</p> <p>4. Проаналізуйте основні види відношень між сумісними і несумісними поняттями.</p> <p>5. Які способи визначення понять і прийоми, які заміняють визначення, Вам відомі? Коротко охарактеризуйте їх.</p> <p>6. У чому полягає особливість логічних операцій обмеження й узагальнення понять?</p> <p>7. Назвіть правила поділу поняття та логічні помилки при їх порушенні.</p>	<p>– Львів, 2012. С. 19–26.</p> <p>3. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. Київ, 2004. С. 131–149.</p> <p>4. Синиця А. С. Логіка: навч. посіб. Львів, 2012. С. 56–58, 69–71.</p> <p>5. Хоменко І. В. Логіка: Практикум: навч. посіб. Київ, 2002. С. 17–34.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: Виконайте запропоновані логічні вправи та завдання з запропонованого посібника. (С. 19, С. 27-28, С.40-42.)</p>	<p>Готинян-Журавльова В.В. Навчально-методичний посібник до вирішення задач з логіки для студентів заочного відділення філософського факультету та студентів нефілософських факультетів / В. В. Готинян-Журавльова - Одеса: «Одеський національний університет імені І. І. Мечникова» 2014. http://philosof.onu.edu.ua/elb/metodichki/gotinyan/posibnik.pdf</p>

Тема № 3. Судження.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (4 год.):</p> <p>1. Речення, судження, висловлювання. 2. Прості висловлювання. Логічний квадрат.</p> <p>3. Складні висловлювання і метод таблиць істинності.</p> <p>4. Модальні висловлювання, їхні види. Деонтична логіка.</p> <p>5. Запитання і відповіді як об'єкт логічного аналізу.</p>	<p>1. Карамишева Н. В., Бовтач С. В. Збірник логічних завдань. Львів, 1997. С. 13–18, 27–37.</p> <p>2. Карамишева Н. В. Логіка і правознавство (теоретичні питання і практичні завдання): навчальний посібник для студентів-юристів. – Львів, 2012. С. 27–36.</p> <p>3. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. Київ, 2004. С. 178–203.</p> <p>4. Синиця А. С. Логіка: навч. посіб. Львів, 2012. С. 82–84, 94–95.</p> <p>5. Хоменко І. В. Логіка: практикум: навч. посіб. Київ, 2002. С. 35–36.</p>
<p>Семінарське заняття (4 год.):</p> <p>1. У чому полягає відмінність між реченням, судженням і висловлюванням?</p> <p>2. Охарактеризуйте основні складові простого висловлювання.</p> <p>3. Які існують відношення між простими атрибутивними висловлюваннями (за «логічним квадратом»).</p> <p>4. Дайте визначення основних логічних</p>	<p>1. Карамишева Н. В., Бовтач С. В. Збірник логічних завдань. Львів, 1997. С. 13–18, 27–37.</p> <p>2. Карамишева Н. В. Логіка і правознавство (теоретичні питання і практичні завдання): навчальний посібник для студентів-юристів. – Львів, 2012. С. 27–36.</p> <p>3. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. Київ, 2004. С. 178–203.</p>

<p>сполучників, які трапляються в складних висловлюваннях.</p> <p>5. Назвіть і охарактеризуйте основні види модальностей в деонтичній логіці.</p>	<p>4. Синиця А. С. Логіка: навч. посіб. Львів, 2012. С. 82–84, 94–95.</p> <p>5. Хоменко І. В. Логіка: практикум: навч. посіб. Київ, 2002. С. 35–36.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: Виконайте запропоновані логічні вправи та завдання з запропонованого посібника. (С. 70-72.)</p>	<p>Готинян-Журавльова В.В. Навчально-методичний посібник до вирішення задач з логіки для студентів заочного відділення філософського факультету та студентів нефілософських факультетів / В. В. Готинян-Журавльова - Одеса: «Одеський національний університет імені І. І. Мечникова» 2014. http://philosof.onu.edu.ua/elb/metodichki/gotinyan/posibnik.pdf</p>

Тема № 4. Закони логіки.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття закону. 2. Загальна характеристика законів мислення. 3. Критика законів логіки. 4. Логічні закони в правовому контексті. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бандурка О. О., Гвоздік О. І., Кравець В. М. Логіка для правознавців: навч. посіб. Київ, 2016. С. 97–107. 2. Карамишева Н. В. Логіка. Пізнання. Евристика. Львів, 2002. С. 99–106. 3. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. Київ, 7 2004. С. 27–40. 4. Синиця А. С. Логіка: навч. посіб. Львів, 2012. С. 96–107. 5. Хоменко І. В. Логіка: підручник. Київ, 2007. С. 117–131.
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайте визначення природних, нормативних і логічних законів. 2. Визначте вимоги до побудови правильних міркувань згідно з основними законами традиційної логіки. 3. Охарактеризуйте найтипівіші логічні помилки, що виникають при порушенні вимог законів традиційної логіки. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Карамишева Н. В., Бовтач С. В. Збірник логічних завдань. Львів, 1997. С. 38–51. 2. Карамишева Н. В. Логіка і правознавство (теоретичні питання і практичні завдання): навчальний посібник для студентів-юристів. Львів, 2012. С. 36–40. 3. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. Київ, 2004. С. 27–33. 4. Синиця А. С. Логіка: навч. посіб. Львів, 2012. С. 104–107. 5. Хоменко І. В. Логіка: практикум: навч. посіб. Київ, 2002. С. 49–57.
<p>Завдання для самостійної роботи: Зробіть доповіді на такі теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що називається законом логіки? 2. Як формулюється закон тотожності? 3. Які помилки існують при порушенні закону тотожності? 4. Як формулюється закон суперечності? 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Карамишева Н. В. Логіка. Пізнання. Евристика. Львів, 2002. С. 99–106. 2. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. Київ, 7 2004. С. 27–40. 3. Синиця А. С. Логіка: навч. посіб. Львів, 2012. С. 96–107. 4. Хоменко І. В. Логіка: підручник. Київ,

<p>5. На які судження розповсюджується закон суперечності?</p> <p>6. Наведіть формулювання закону виключеного третього.</p> <p>7. Що є достатньою підставою для істинності суджень?</p> <p>8. Які помилки існують при порушенні закону достатньої підстави?</p> <p>9. Проаналізуйте значимість законів ідемпотентності, комутативності, контрапозиції, складної контрапозиції, асоціативності, дистрибутивності де Моргана для правового пізнання.</p>	<p>2007. С. 117–131.</p>
--	--------------------------

Тема № 5. Дедуктивні умовиводи.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>1. Поняття умовиводу.</p> <p>2. Умовиводи логіки висловлювань.</p> <p>3. Безпосередні умовиводи логіки предикатів.</p> <p>4. Опосередковані умовиводи логіки предикатів.</p>	<p>1. Карамішева Н. В. Логіка. Пізнання. Евристика. Львів, 2002. С. 106–125.</p> <p>2. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. Київ, 2004. С. 215–268.</p> <p>3. Синиця А. С. Логіка: навч. посіб. Львів, 2012. С. 108–124.</p> <p>4. Синиця А. С. Методи перевірки правильності виведення висновку із засновків у теорії силогістики. Вісник Львівського університету. Серія філософські науки. 2007. Вип. 10. С. 110–127.</p> <p>5. Хоменко І. В. Логіка: підручник. Київ, 2007. С. 160–175.</p>
<p>Семінарське заняття (4 год.):</p> <p>1. У чому полягає різниця між необхідними та правдоподібними умовиводами?</p> <p>2. Які логічні операції над безпосередніми умовиводами Ви знаєте? Чим вони різняться між собою?</p> <p>3. Охарактеризуйте структуру простого категоричного силогізму</p>	<p>1. Карамішева Н. В., Бовтач С. В. Збірник логічних завдань. Львів, 1997. С. 52–60.</p> <p>2. Карамішева Н. В. Логіка і правознавство (теоретичні питання і практичні завдання): навчальний посібник для студентів-юристів. – Львів, 2012. С. 41–43.</p> <p>3. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. Київ, 2004. С. 215–268.</p> <p>4. Синиця А. С. Логіка: навч. посіб. Львів, 2012. С. 121–124.</p> <p>5. Хоменко І. В. Логіка для юристів: підручник. Київ, 2001. С. 131–134, 152–154.</p> <p>6. Хоменко І. В. Логіка: Практикум: навч. посіб. Київ, 2002. С. 89–128.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>Виконайте запропоновані логічні вправи та завдання з запропонованого посібника. (С. 87-88; 98-100.)</p>	<p>Готинян-Журавльова В.В. Навчально-методичний посібник до вирішення задач з логіки. Одеса: «Одеський національний університет імені І. І. Мечникова» 2014.</p> <p>http://philosof.onu.edu.ua/elb/metodichki/gotinyan/posibnik.pdf</p>

Тема № 6. Індуктивні умовиводи.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття індуктивних умовиводів та їхні види. 2. Умовиводи за аналогією. 3. Логічні помилки в індуктивних умовиводах. 4. Значення індуктивних умовиводів у правовій діяльності. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Карамишева Н. В. Логіка. Пізнання. Евристика. Львів, 2002. С. 168–177. 2. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. – Київ, 2004. С. 269–282. 3. Синиця А. С. Логіка: навч. посіб. Львів, 2012. С. 125–140. 4. Хоменко І. В. Логіка: підручник. Київ, 2007. С. 176–197.
<p>Семінарське заняття (4 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте основні види неповної індукції – популярну, статистичну й наукову. 2. Назвіть основні методи наукової індукції. 3. Які види умовиводів за аналогією Вам відомі? 4. Які логічні помилки виникають у правдоподібних умовиводах? 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Карамишева Н. В., Бовтач С. В. Збірник логічних завдань. Львів, 1997. С. 61–68. 2. Карамишева Н. В. Логіка і правознавство (теоретичні питання і практичні завдання): навчальний посібник для студентів-юристів. Львів, 2012. С. 44–46. 3. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. Київ, 2004. С. 269–280. 4. Синиця А. С. Логіка: навч. посіб. Львів, 2012. С. 136–140. 5. Хоменко І. В. Логіка: практикум: навч. посіб. Київ, 2002. С. 129–152.
<p>Завдання для самостійної роботи: Виконайте запропоновані логічні вправи та завдання з запропонованого посібника. (С. 104-106.)</p>	<p>Готинян-Журавльова В.В. Навчально-методичний посібник до вирішення задач з логіки. Одеса: «Одеський національний університет імені І. І. Мечникова», 2014. http://philosof.onu.edu.ua/elb/metodichki/gotinyan/posibnik.pdf</p>

Тема № 7. Логічні основи ведення суперечки

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і види суперечок. 2. Закони логіки в суперечках. 3. Коректні і некоректні прийоми в суперечках. 4. Психологічні засоби впливу на аудиторію в суперечках. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Карамишева Н. В. Логіка. Пізнання. Евристика. Львів, 2002. С. 199–206. 2. Синиця А. С. Логіка: навч. посіб. Львів, 2012. С. 158–169. 3. Хоменко І. В. Евристика: підручник. Київ, 2008. 280 с.
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що таке теза, аргументи й демонстрація? 2. Назвіть основні види доведень і способи спростувань. 3. Які логічні помилки виникають у процесі доведень і спростувань? Що потрібно робити, щоб уникати цих помилок? 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Карамишева Н. В., Бовтач С. В. Збірник логічних завдань. Львів, 1997. С. 68–81. 2. Карамишева Н. В. Логіка і правознавство (теоретичні питання і практичні завдання): навчальний посібник для студентів-юристів. – Львів, 2012. С. 46–51, 102–107. 3. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. Київ, 2004. С. 283–292, 298–302. 4. Синиця А. С. Логіка: навч. посіб. Львів,

	2012. С. 153–157. 5. Хоменко І. В. Логіка: практикум: навч. посіб. Київ, 2002. С. 157–173.
Завдання для самостійної роботи: Скласти доповідь за даною темою (обсяг не менше 4 сторінок)	1. Карамишева Н. В., Бовтач С. В. Збірник логічних завдань. Львів, 1997. С. 68–81. 2. Карамишева Н. В. Логіка і правознавство (теоретичні питання і практичні завдання): навчальний посібник для студентів-юристів. – Львів, 2012. С. 46–51, 102–107. 3. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. Київ, 2004. С. 283–292, 298–302.

Тема № 8. Практична логіка. Логіка і управління

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Логіка дії в соціально-правовому контексті. 2. Мовленнєві акти як дії. 3. Логіка вибору і прийняття рішень. 4. Евристичний потенціал. 5. Управління як об'єкт логічного аналізу. 6. Принципи ефективної комунікації. 7. Особливості управлінських рішень. 8. Логічні методи оптимізації прийняття рішення.	1. Лозниця В. С. Психологія менеджменту: навч. посібник. Київ, 1997. – 248 с. 2. Пономарьов О. С., Чеботарьов М. К., Асеева І. В. Логіка управління. – Харків, 2015. – 200 с. 3. Синиця А. С. Логіка: навч. посіб. – Львів, 2012. – С. 186–201.
Семінарське заняття (2 год.): 1. Назвіть основні види суперечок і охарактеризуйте їх. 2. Чим стратегія суперечки відрізняється від її тактики? 3. Охарактеризуйте основні коректні й некоректні прийоми ведення суперечки. 4. Які із психологічних засобів впливу на аудиторію в суперечці, на Вашу думку, є найефективнішими? Чому?	1. Карамишева Н. В., Бовтач С. В. Збірник логічних завдань. Львів, 1997. С. 82–86. 2. Карамишева Н. В. Логіка і правознавство (теоретичні питання і практичні завдання): навчальний посібник для студентів-юристів. – Львів, 2012. С. 107–110, 115–116. 3. Хоменко І. В. Еристика: підручник. Київ, 2008. 280 с. 4. Хоменко І. В. Логіка: Практикум: навч. посіб. Київ, 2002. С. 165–173.
Завдання для самостійної роботи: Скласти логічну структурну схему по даній темі.	1. Карамишева Н. В., Бовтач С. В. Збірник логічних завдань. Львів, 1997. С. 82–86. 2. Карамишева Н. В. Логіка і правознавство (теоретичні питання і практичні завдання): навчальний посібник для студентів-юристів.

	<p>– Львів, 2012. С. 107–110, 115–116.</p> <p>3. Хоменко І. В. Еристика: підручник. Київ, 2008. 280 с.</p> <p>4. Хоменко І. В. Логіка: Практикум: навч. посіб. Київ, 2002. С. 165–173.</p>
--	--

Заочна форма:

Тема № 1. Предмет і практичне значення логіки. Мислення, мова, логіка.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>10. Основні значення терміну «логіка».</p> <p>11. Об'єкт і предмет науки логіки в історичному контексті.</p> <p>12. Логічні методи пізнання.</p> <p>13. Значення логіки як науки для фахівців у галузі права.</p> <p>14. Поняття мислення.</p> <p>15. Мова як знакова система.</p> <p>16. Нетотожність мислення і мови.</p> <p>17. Логіко-семантичний аналіз мови.</p> <p>18. Концепт істини в логіці.</p>	<p>1. Гнатюк Я. С. Лекції з історії логіки. Івано-Франківськ, 2009. С. 6– 144.</p> <p>2. Дуцяк І. З. Логіка: підручник. Київ, 2010. С. 7–12.</p> <p>3. Карамишева Н. В. Логіка. Пізнання. Еристика. Львів, 2002. С. 11– 17.</p> <p>4. Карамишева Н. В. Логіка і правознавство (теоретичні питання і практичні завдання): навчальний посібник для студентів-юристів. Львів, 2012. С. 5–8, 13–19.</p> <p>5. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. Київ, 2004. С. 13–41.</p> <p>6. Синиця А. С. Логіка: навч. посіб. Львів, 2012. С. 7–32.</p> <p>7. Хоменко І. В. Логіка для юристів: підручник. Київ, 2001. С. 5–20.</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <p>1. Що вивчає логіка?</p> <p>2. Що таке мислення? Які є його особливості та функції в житті людини?</p> <p>3. Назвіть основні типи та види мислення.</p> <p>4. Чи тотожні мислення і мова. Чому?</p> <p>5. Дайте коротку характеристику розділів семіотики.</p>	<p>1. Карамишева Н. В., Бовтач С. В. Збірник логічних завдань. Львів, 1997. С. 5–10.</p> <p>2. Карамишева Н. В. Логіка і правознавство (теоретичні питання і практичні завдання): навчальний посібник для студентів-юристів. Львів, 2012. С. 9–12.</p> <p>3. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. Київ, 2004. С. 42–50.</p> <p>4. Синиця А. С. Логіка. Львів, 2012. С. 44–45.</p> <p>5. Хоменко І. В. Логіка: практикум: навч. посіб. Київ, 2002. С. 5–6, 12– 16.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>Зробіть доповіді на теми:</p> <p>1. Якою є структура сучасної логіки?</p> <p>2. Розкрийте сутність процесу пізнання.</p> <p>3. Які існують види пізнання?</p> <p>4. Охарактеризуйте практичне пізнання, його форми і рівні.</p> <p>5. Охарактеризуйте теоретичне пізнання, його форми.</p> <p>6. Якими є причини та передумови виникнення логіки як науки?</p> <p>7. Якою є специфіка науки «логіка» у добу античності?</p>	<p>1. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. Київ, 2004. С. 13–41.</p> <p>2. Синиця А. С. Логіка: навч. посіб. Львів, 2012. С. 7–32.</p> <p>3. Хоменко І. В. Логіка для юристів: підручник. Київ, 2001. С. 5–20.</p>

8. Якою є специфіка науки «логіка» у добу європейського Середньовіччя? 9. Якою є специфіка науки «логіка» у Нову добу?	
---	--

Тема № 2. Поняття. Логічні операції над поняттями.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (- год.): непередбачено навчальним планом спеціальності	
Семінарське заняття (- год.): непередбачено навчальним планом спеціальності	
Завдання для самостійної роботи: Виконайте запропоновані логічні вправи та завдання з запропонованого посібника. (С. 19, С. 27-28, С.40-42.)	Готинян-Журавльова В.В. Навчально-методичний посібник до вирішення задач з логіки для студентів заочного відділення філософського факультету та студентів нефілософських факультетів / В. В. Готинян-Журавльова - Одеса: «Одеський національний університет імені І. І. Мечникова» 2014. http://philosof.onu.edu.ua/elb/metodichki/gotinyan/posibnik.pdf

Тема № 3. Судження.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (- год.): непередбачено навчальним планом спеціальності	
Семінарське заняття (- год.): непередбачено навчальним планом спеціальності	
Завдання для самостійної роботи: Виконайте запропоновані логічні вправи та завдання з запропонованого посібника. (С. 70-72.)	Готинян-Журавльова В.В. Навчально-методичний посібник до вирішення задач з логіки для студентів заочного відділення філософського факультету та студентів нефілософських факультетів / В. В. Готинян-Журавльова - Одеса: «Одеський національний університет імені І. І. Мечникова» 2014. http://philosof.onu.edu.ua/elb/metodichki/gotinyan/posibnik.pdf

Тема № 4. Закони логіки.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття закону. 2. Загальна характеристика законів мислення. 3. Критика законів логіки. 4. Логічні закони в правовому контексті. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бандурка О. О., Гвоздік О. І., Кравець В. М. Логіка для правознавців: навч. посіб. Київ, 2016. С. 97–107. 2. Карамишева Н. В. Логіка. Пізнання. Евристика. Львів, 2002. С. 99–106. 3. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. Київ, 7 2004. С. 27–40. 4. Синиця А. С. Логіка: навч. посіб. Львів, 2012. С. 96–107. 5. Хоменко І. В. Логіка: підручник. Київ, 2007. С. 117–131.
<p>Семінарське заняття (- год.): непередбачено навчальним планом спеціальності</p>	
<p>Завдання для самостійної роботи: Зробіть доповіді на такі теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що називається законом логіки? 2. Як формулюється закон тотожності? 3. Які помилки існують при порушенні закону тотожності? 4. Як формулюється закон суперечності? 5. На які судження розповсюджується закон суперечності? 6. Наведіть формулювання закону виключеного третього. 7. Що є достатньою підставою для істинності суджень? 8. Які помилки існують при порушенні закону достатньої підстави? 9. Проаналізуйте значимість законів ідемпотентності, комутативності, контрапозиції, складної контрапозиції, асоціативності, дистрибутивності де Моргана для правового пізнання. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Карамишева Н. В. Логіка. Пізнання. Евристика. Львів, 2002. С. 99–106. 2. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. Київ, 7 2004. С. 27–40. 3. Синиця А. С. Логіка: навч. посіб. Львів, 2012. С. 96–107. 4. Хоменко І. В. Логіка: підручник. Київ, 2007. С. 117–131.

Тема № 5. Дедуктивні умовиводи.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (- год.): непередбачено навчальним планом спеціальності</p>	
<p>Семінарське заняття (- год.): непередбачено навчальним планом спеціальності</p>	

<p>Завдання для самостійної роботи: Виконайте запропоновані логічні вправи та завдання з запропонованого посібника. (С. 87-88; 98-100.)</p>	<p>Готинян-Журавльова В.В. Навчально-методичний посібник до вирішення задач з логіки. Одеса: «Одеський національний університет імені І. І. Мечникова» 2014. http://philosof.onu.edu.ua/elb/metodichki/gotinyan/posibnik.pdf</p>
--	--

Тема № 6. Індуктивні умовиводи.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (- год.): непередбачено навчальним планом спеціальності</p>	
<p>Семінарське заняття (- год.): непередбачено навчальним планом спеціальності</p>	
<p>Завдання для самостійної роботи: Виконайте запропоновані логічні вправи та завдання з запропонованого посібника. (С. 104-106.)</p>	<p>Готинян-Журавльова В.В. Навчально-методичний посібник до вирішення задач з логіки. Одеса: «Одеський національний університет імені І. І. Мечникова», 2014. http://philosof.onu.edu.ua/elb/metodichki/gotinyan/posibnik.pdf</p>

Тема № 7. Логічні основи ведення суперечки

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (- год.): непередбачено навчальним планом спеціальності</p>	
<p>Семінарське заняття (2 год.): 1. Що таке теза, аргументи й демонстрація? 2. Назвіть основні види доведень і способи спростувань. 3. Які логічні помилки виникають у процесі доведень і спростувань? Що потрібно робити, щоб уникати цих помилок?</p>	<p>1. Карамишева Н. В., Бовтач С. В. Збірник логічних завдань. Львів, 1997. С. 68–81. 2. Карамишева Н. В. Логіка і правознавство (теоретичні питання і практичні завдання): навчальний посібник для студентів-юристів. – Львів, 2012. С. 46–51, 102–107. 3. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник. Київ, 2004. С. 283–292, 298–302. 4. Синиця А. С. Логіка: навч. посіб. Львів, 2012. С. 153–157. 5. Хоменко І. В. Логіка: практикум: навч. посіб. Київ, 2002. С. 157–173.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: Скласти доповідь за даною темою (обсяг не менше 4 сторінок)</p>	<p>1. Карамишева Н. В., Бовтач С. В. Збірник логічних завдань. Львів, 1997. С. 68–81. 2. Карамишева Н. В. Логіка і правознавство (теоретичні питання і практичні завдання): навчальний посібник для студентів-юристів. – Львів, 2012. С. 46–51, 102–107. 3. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та</p>

	сучасна): підручник. Київ, 2004. С. 283–292, 298–302.
--	---

Тема № 8. Практична логіка. Логіка і управління

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (- год.): непередбачено навчальним планом спеціальності	
Семінарське заняття (- год.): непередбачено навчальним планом спеціальності	
Завдання для самостійної роботи: Скласти логічну структурну схему по даній темі.	1. Карамишева Н. В., Бовтач С. В. Збірник логічних завдань. Львів, 1997. С. 82–86. 2. Карамишева Н. В. Логіка і правознавство (теоретичні питання і практичні завдання): навчальний посібник для студентів-юристів. – Львів, 2012. С. 107–110, 115–116. 3. Хоменко І. В. Еристика: підручник. Київ, 2008. 280 с. 4. Хоменко І. В. Логіка: Практикум: навч. посіб. Київ, 2002. С. 165–173.

6. Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять.

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою.

У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної доброчесності.

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських роботах є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

7. Проміжний і підсумковий контроль

Форма проміжного контролю – письмова контрольна робота (тести).

Зразок питань модульної контрольної роботи:

1. В якому з варіантів термін "логіка" береться в значенні "наука"?
 - а. Логіка мислення.
 - б. Логіка як система знання.
 - в. Логіка дискурсу.
 - г. Логіка подій
2. Що є об'єктом вивчення науки логіки?
 - а. Закони науки.
 - б. Мислення людини.
 - в. Закони діалектики.
 - г. Принципи деонтології
3. Які із названих методів відносяться до логічного методу?
 - а. Метод спостереження.
 - б. Метод розрахунку.
 - в. Метод формалізації.
 - г. Метод аналогії.
4. Який із наведених термінів відноситься до семантичних?
 - а. Знак-копія.
 - б. Мовний знак.
 - в. Ім'я.
 - г. Денотат.
5. Як називається ім'я, що не має денотату?
 - а. Одиначне.
 - б. Власне.
 - в. Порожнє.
 - г. Загальне.
6. Які відношення зображає "логіко-семантичний трикутник"?
 - а. Відношення між словами.
 - б. Відношення між смислом і предметним значенням (денотатом) певного імені.
 - в. Відношення між знаками в межах певної знакової системи.
 - г. Відношення між одиничними та загальними поняттями.

Форма підсумкового контролю – залік.

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою	
90-100	зараховано	відмінно
70-89		добре
51-69		задовільно
1-50	не зараховано	незадовільно

Загальна оцінка за курс виставляється за результатами поточного та проміжного контролю. Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях та результати самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль

відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja_pro-porjadok-ocinjuvannja-rivnja-navchalnyh-dosjahren-zh-zminamy.pdf

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Досягнення студентів на семінарських заняттях, а також виконані ними індивідуальна та самостійна роботи оцінюються за шкалою від «0» до «5».

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на семінарських заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без

	аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання завдань для самостійної роботи та індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Виконання завдань для самостійної роботи	5

Критеріями оцінювання виконання індивідуальних завдань є вміння студента правильно відповісти на питання чи зробити завдання та вміти пояснити теоретичні засади, згідно з якими була дана відповідь.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Студенту пропонується 30 питань. Правильна відповідь на 1 питання складає 1 бал. Максимальна кількість балів за виконання модульної контрольної роботи складає 30 балів, мінімальна – 16.

Викладач

Запорожченко О.В.

Затверджено на засіданні кафедри права і соціальної роботи протокол № 1 від «07» вересня 2020 р.

Завідувач кафедри

Метіль А.С.